

Beşinci Konuşma
İLAHİ LİTURJİ'NİN YORUMLANMASI.

**İLAHİ LİTURJİ'NİN TAM MERKEZİNDE,
YÜCE EFHARİSTİYA SAKRAMENTİ BULUNMAKTADIR.**

(5)

(31.10.2021)

Bir önceki konuşmamızda, müminin, İlahi Efharistiya esnasında Rab'bin Kutsal Bedeni ve Kutsal Kanı olan İlahi Komünyon'a iştirak etmesiyle Mesih'in dirilmiş, görkemli ve Kutsal Bedeniyle birleştiğini ve bu suretle Rab'bin sözlerinin yerine gelmiş olduğunu gördük: "*Bedenimi yiyip, kanımı içen bende yaşar, ben de onda.*" (Yuhanna 6:56). İlahi Efharistiya Yüce Sakramenti'nin boyutlarını en iyi şekilde kavrayabilmemiz için bilmemiz gereken noktalar şunlardır:

Neden bu sakrament İlahi Efharistiya (Şükran Ayini) olarak adlandırılır?

Kutsal İncil Yazarlarının yazdıklarına göre, İsa, Son Akşam Yemeği'nde ekmeği alıp kutsadı ve Şükran Duasından sonra parçalara bölerek öğrencilerine dağıttı. "Alın yiyin bedenimdir bu." dedi. Ardından bir kase aldı Şükran duasını okuyup içmeleri için verdi : «Hepiniz bundan için çünkü bu benim kanımdır, günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır." dedi. (Matta 26:26 -27). Her İlahi Liturji'de, ayini icra eden ruhbanın da aynı sözleri tekrarladığını duyuyoruz. İsa, bu sakramenti öğrencilerine emanet ederken, önce Tanrı'ya Şükrettiği, Teşekkür ettiği için "İlahi Efharistiya Sakramenti (Şükran Ayini) olarak bilinir. (Ruhban da büyük Kurban Duası esnasında aynısını yapıyor.)

İlahi Efharistiya Sakramenti TANRI'YA ŞÜKRANDIR; müminin ve tüm Kilise Cemaatinin Merhametli Tanrı'nın bize ihsan etmiş olduğu ve etmeye devam ettiği bilinen veya bilinmeyen tüm nimetleri için minnet ve şükran armağanlarının sunumudur. Bu Sakramentin Tanrı'ya yönelik bir şükran olduğunu Proskomidi Duasından¹ da anlıyoruz. Ruhban ve Diyakos ellerindeki kutsal tepsi ve kadehle kutsal altarin kuzey kapısından çıkıp "Büyük Girişi" yaptıktan sonra Büyük Kapıdan yine altara girerler. Evvelâ Ruhban kutsal kadehi kutsal Sunağın üzerine yerleştirir ve üzerindeki küçük örtüyü çıkarır. Diyakos'tan kutsal tepsiyi alır ve kutsal kadehin sol tarafına yerleştirir. Aynı şekilde üzerindeki küçük örtüyü çıkarır, kutsal tepsi ve kadehi Diyakos'un omuzundaki büyük örtüyle örter. Devamında

¹ *Proskomidi : Âyin öncesinde, prothesis sunağı üzerinde, diyakosun yardımıyla rahip tarafından ekme ve şarabın «hazırlanması».

Diyakoz büyük kapının önünde durarak dilekler okur. Ruhban ise şöyle yazar: «Ya Rab, her şeye kadir Allah, tek kutsal olan, bütün yürekleriyle seni çağıranların övgü kurbanını kabul eden, biz günahkârların da yalvarışını kabul eyle ve kutsal sunağına yaklaştır. Kendi günahlarımız ve halkın bilmeden işlediği suçlar için **armağanlar ve rûhânî kurbanlar sunmamıza bizi yeterli kıl.** Bizi huzûrunda lütuf bulmaya lâyük kıl ki, kurbanımız sana makbul olsun ve lütfunun iyi Ruh'u bize, önümüzde bulunan bu armağanlara ve bütün halkına yerleşsin.»

Ruhban, Kutsal Tepsi'yi sunulan ekmeğe ve şarapla Kutsal Kadeh'i (Kase'yi) haç işaretini çizerek havaya kaldırdığında Kutsal Armağanlar'ın sunulmasının büyük anı yaklaşıyor demektir. O anda ruhban şöyle terennüm eder: "Senin olanlardan senin olanları her şeyde ve her şey için sana sunarız". Yani Rab'bimiz, bize ihsan ettiğin ve ihsan etmeye devam ettiğin sonsuz nimetler için Sana teşekkür armağanları sunmak istiyoruz. Ancak bize ait hiç bir şey yok. Bu yüzden senin yaratımlarından Ekmeği ve Şarabı seçiyoruz ve dünyanın yaratılışından bu güne dek bizim uğrumuza yaptığın ve yapmaya devam ettiğin her şey için Hükmettiğin her yerde Şükran Armağanları olarak sunuyoruz.

Artık bu noktada İlahi Efhariştiya Sakramenti Doruk Noktasına varıyor! Ruhbanın Baba Tanrı'ya Kutsal Ruh'u Değerli Armağanlar üzerine indirmesi ve: "*Bu Kutsal Ekmeği İsa'nın Kutsal Bedeni'ne ve Kutsal Kadeh'in içindeki Şarabı İsa'nın Kutsal Kanı'na*" dönüşmesi için çağrıda bulunmasıyla Sakrament tamamlanmış oluyor. Böylece insan aklının ermediği Mucize gerçekleşiyor. Ekmeğin Rab'bin bedenine dönüştürülmesiyle "kurban" sunulmuş oldu. Kutsal Sunak'ta (Altar'da) artık Çarmıh'a Gerilmiş ve Dirilmiş İsa Mesih bulunuyor. On iki öğrencisiyle birlikte, Siyon'un çatı katında, Son Akşam Yemeği'ne biz de katılıyoruz. Bu Şükran Yemeği'nin Kutsal Perşembe'nin Son Akşam Yemeği'nden hiçbir farkı yoktur. Kutsal Altar Mesih'in kurban edildiği Golgotha Tepesi'ne dönüştü. Bu yüzden aynı zamanda İlahi Efhariştiya Sakrament'i İsa'nın Golgotha Tepesi'nde Kurban edilmesinin simgesidir. İlahi Liturji'de, Golgotha Tepesi'nde olduğu gibi İsa Kurban ediliyor. Golgotha'dan sonra Diriliş'e varıyoruz. İlahi Efhariştiya Kilise'nin kesintisiz Paskalyası'dır ve bize O'nun gelecekteki Krallığının sevincini güvence altına alıyor.

Kurban olarak tanımladığımız İlahi Efhariştiya'nın bu anlamı üzerine biraz daha duralım.

Herşeyden önce bu, Rab'bin Sakrament'i Öğrencilerine emanet ettiği zaman kuruluş konuşmasının sözlerinde apaçaktır: "**Bundan hepimiz için, çünkü birçokları uğruna günahların bağışlanması için akıtılan "Yeni Anlaşma kanıdır."**(Matta

26:27-28). Rab, **herkesin uğruna günahlarının bağışlaması için akıtılan Kutsal Kanının Kurban olarak sunulmasından** açıkça söz ediyor. Rab'bin (henüz Çarmıh'a gerilmemişken) Kanının kurban olarak sunulmasından bahsederken "akıtılan" kelimesini belirsiz bir zaman süreci içinde kullanıyor. "Akıtılacak" kanım demiyor, lakin (sürekli) "akıtılan" kandan bahsediyor. Peki bu ne anlama geliyor? Tanrı'nın Nuru ile aydınlanmış Kilisemiz'in Aziz Pederleri bu konu hakkında: "Rab Kutsal Kanı'nı Golgotha Tepesi'nde (Çile Dağı'nda) dünyanın hayatı ve kurtuluşu ve Adem'den beri yaşayan ve O'nun İkinci Gelişine (Ahiret Günü'ne) kadar yaşayacak herkes için bir kez akıttı. Fakat Kendini kurban olarak feda etmesi geçmişte kalıp silinmedi. İlahi Liturji'de gün, sene, asır olarak bildiğimiz zaman kavramı işlemez. Tanrı için bildiğimiz gibi şimdiki, geçmiş ve gelecek zaman yoktur. Tanrı'nın önünde zaman süreci yoktur, her şey şu anda mevcuttur, şu anda yaşanmaktadır. Benzer şekilde İlahi Efharistiya'nın icrası sırasında herşeyin mevcut zamana dönüştüğü "Liturjik zaman" geçerlidir, öyle ki her çağın insanı On iki öğrencisiyle birlikte Yerusaleml'deki (Kudüs'teki) Çatı katında Sakrament'e ulaşma ve nimetlerine kavuşma şerefine nail olsun." diye açıklamada bulundular.

Bu konu hakkındaki konuşmamıza Tanrı'nın izniyle gelecek Pazar devam edeceğiz.